

Leonardo je i pro zemědělské školy

Ing. Jaromír Coufalík

Už řadu let se v využívají české organizace evropský program Leonardo da Vinci. Je zaměřen na podporu inovací odborného vzdělávání, a to prostřednictvím konkrétních projektů, které v rámci jeho pravidel mohou každoročně předkládat veškeré organizace včetně odborných škol všech druhů a všech oborových zaměření. Jako většina evropských programů dosahuje program Leonardo da Vinci svých cílů tím, že finančně podporuje uskutečňování schválených návrhů projektů.

Nejčastějším druhem projektů jsou v tomto programu tzv. projekty mobility. Jsou to návrhy na vyslání skupiny žáků či studentů odborných škol na několikátýdenní či několikaměsíční odbornou praxi v podnicích příslušného oboru v zemích Evropské unie. Patří sem i návrhy na vyslání učitelů na výměnu informací a zkušeností ze své práce s kolegy ze zemí EU. Přínos těchto projektů je několikerý. Mladí lidé si během své zahraniční odborné praxe zlepšují své odborné znalosti, protože přímo poznají, jaké technologie, materiály, zařízení a organizace práce se při práci v jejich oboru v zahraničí používají. Výrazně si zlepšují cizojazyčné dovednosti, protože při odborné praxi jsou v cizojazyčném prostředí a musí komunikovat v cizím jazyce. Rozšíří si také svůj obecný rozhled, protože poznají pracovní a životní podmínky v některé zemi. Projekty jsou ovšem přínosem i pro odborné školy, které takové projekty připravují a uskutečňují, protože rozšiřují mezinárodní spolupráci škol, umožňují poznat odborné vzdělávání v zahraničí a rozvíjejí dovednosti řídit nadnárodní vzdělávací projekty.

Proto je o projekty mobility programu Leonardo da Vinci značný zájem. Každoročně se u nás předkládá více než stovka takových projektů, z nichž asi tři čtvrtiny bývají schváleny. To umožňuje, aby ročně víc než tisíc mladých lidí z České republiky získalo přímou pracovní zkušenost ze zemí EU. Na podporu projektů mobility se ročně vydává asi 1,1 mil. EUR. Schváleným projektům se poskytuje grant, z něhož se uhradí kolem 80 % celkových nákladů projektu, takže účast v těchto projektech je velmi zajímavá i z hlediska finančního.

Zkušenost s projekty mobility mají již i české a slovenské odborné školy se zemědělskými a potravinářskými obory. Když letos v březnu udělovala Národní agentura programu Leonardo da Vinci, která působí jako součást Národního vzdělávacího fondu, certifikáty deseti projektům mobility z roku 2000, které byly po náročném posuzování zařazeny mezi projekty nejvyšší kvality, byly mezi nimi dokonce čtyři z oboru zemědělství a potravinářství. Byl to projekt *Agro-gastroteam do Evropy* SOU Horky nad Jizerou (26 účastníků na 3 týdny do Německa a Rakouska), dále projekt *Silné a slabé stránky v řízení rodinné farmy* VOŠ, SZeŠ a SOU Chrudim (4 účastníci na 4 týdny do Nizozemí), projekt *Česko-nizozemská potravinářsko-zemědělská specializace* SOŠ Jihlava (8 účastníků na 7 týdnů do Nizozemí) a projekt *SOCIO* ISS, OU a U Údlice (28 účastníků na 4 týdny do Německa).

Možnosti využívání projektů mobility v dalším období jsou velmi dobré. Dosavadní pravidla programu platí až do konce roku 2006. Přičlenění České republiky k EU se

projeví např. tím, že objem finančních prostředků na podporu projektů mobility se zhruba zdvojnásobí. Bude tedy možné podpořit výrazně větší počet projektů, a tím i zdvojnásobit počet účastníků v projektech mobility. Značnou výhodou je fakt, že návrhy projektů lze vypracovávat česky a že rozsah „papírování“ je ve srovnání s jinými druhy projektů a programů menší. Základní informace o pravidlech programu, formuláře přihlášek projektů, příručky pro předkladatele projektů a další relevantní dokumenty jsou běžně dostupné na internetové stránce Národní agentury programu na adrese www.nvf.cz/leonardo. Národní agentura programu rovněž nabízí bezplatné konzultace k projektovým záměrům a poskytuje potřebné informace na seminářích, konaných ve spolupráci s dalšími organizacemi (např. odbory školství krajských úřadů nebo Pedagogickými centry).

Náročnějším druhem leonardovských projektů jsou pilotní projekty. Jsou to případy, kdy několik organizací z různých zemí společně vypracovává nějaké inovativní vzdělávací materiály (učební texty, metodiky výuky, testy, software atd.). Takové projekty trvají 2 – 3 roky a účastní se jich průměrně asi 6 – 7 organizací. Česká organizace může být v takovém projektu buď předkladatelem (pak celý projekt připravuje, řídí a odpovídá za práci celého partnerství), nebo partnerem (pak je její činnost řízena zahraniční organizací, která projekt předložila). Grant z programu Leonardo da Vinci může u pilotních projektů dosahovat až 75 % celkových nákladů na projekt. Bývá to částka ve statisících EUR, tedy v milionech Kč. Tyto projekty se připravují a uskutečňují v cizím jazyce, zpravidla v angličtině.

Protože jsou pilotní projekty náročnější a rozsáhlejší, je jejich účastníků méně než v projektech mobility. Přesto lze uvést příklady pilotních projektů, v nichž jsou české zemědělské nebo potravinářské školy v roli partnera zahraniční organizace. Střední průmyslová škola technologie masa v Praze 1 byla partnerem v projektu *East Meat*, který řídila nizozemská organizace ACCEAMST a jehož se účastnilo dalších 16 organizací z 5 zemí. Vypracovány byly například čtyři vzdělávací moduly vycházející z nejmodernějších aspektů masné výroby. Brněnská Masarykova univerzita je partnerem v projektu, který řídí ENESAD z francouzského Dijonu a jehož cílem je vypracovat vzdělávací materiály pro využití geografických informačních systémů v zemědělství. Agrární komora ČR je partnerem v projektu, řízeném nitranskou Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou. Projektu se účastní 9 organizací ze 6 zemí. Výsledkem projektu bude on-line vzdělávací modul v oboru zemědělského práva.

I když se počty odborných škol, začleněných do programu Leonardo da Vinci, popř. dalších evropských projektů zvyšují, je to stále jen nízký podíl z jejich celkového počtu. Šance na začlenění do něj jsou značné, protože přístup do programu se nabízí každé organizaci. Jak je to ostatně obvyklé, i zde záleží na iniciativě progresivních jednotlivců, kteří jsou ochotni a schopni dělat oproti běžným povinnostem něco navíc. Trend je však zcela jasný: účast v mezinárodních vzdělávacích projektech se dříve či později stane obvyklou věcí. Kdo se to naučí dříve, bude oproti ostatním ve výhodě. V Národní agentuře programu Leonardo da Vinci se těšíme na návrhy Vašich projektů. Termín pro předložení projektů mobility je 13. únor 2004.